

Sygn. akt I ACz 467/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko
------------------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **T. Ż.**

przeciwko **Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 30 kwietnia 2013r. sygn. akt I C 579/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie zwolnił powoda od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 2.000 zł, oddalając w pozostałym zakresie jego wnioszek.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia stwierdzono, że wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych rozpatrywany w kontekście obowiązku uiszczenia, na tym etapie postępowania, jedynie opłaty sądowej od pozwu, zasługiwał na częściowe uwzględnienie. Opłata od pozwu wynosi 4.243 zł. Powód uzyskuje wynagrodzenie w wysokości ok. 2000 zł netto miesięcznie, ponosi koszty własnego utrzymania. W toku postępowania likwidacyjnego powód otrzymał od pozwanego kwotę ponad 14.000 zł.

Z tego też względu, w ocenie Sądu Okręgowego, jest on w stanie uiścić część opłaty sądowej od pozwu w wysokości 2.000 zł bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, powód zarzucił niezasadne przyjęcie, iż jest on w stanie ponieść koszty sądowe w kwocie ponad 500 zł bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania.

Wskazując na powyższe domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie go od kosztów sądowych ponad kwotę 500 zł.

Skarżący podniósł, iż otrzymaną od pozwanego kwotę przeznaczył na spłatę zadłużenia czynszu w spółdzielni, bieżące utrzymanie i drobne remonty. Powód nie jest osobą majątną, pracuje jako nauczyciel. Nie jest w stanie uiścić opłatę sądową od pozwu w wysokości 2.000 zł. Brak zwolnienia z kosztów sądowych będzie ograniczeniem jego prawa do Sądu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż zwolnienie od kosztów sądowych jest szczególnym przypadkiem pomocy państwa udzielanego osobom najuboższym, stanowiącym wyjątek od zasady ponoszenia przez strony kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym.

Zgodnie z art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594) dla uzyskania zwolnienia strona musi złożyć oświadczenie o niemożności poniesienia kosztów bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny – wraz z dokładnymi danymi odnośnie stanu rodzinnego, majątkowego i dochodów. Od sądu zależy uznanie tego oświadczenia za wystarczające. Dla rozstrzygnięcia o przyznaniu zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych decydujące znaczenie ma uzasadnienie wniosku, podlegające kontroli sądowej. Koszty sądowe nie mogą być postrzegane jako kategoria obciążająca jedynie najlepiej sytuowanych obywateli, stanowią bowiem dochód służący prawidłowemu funkcjonowaniu całego aparatu publicznego, zaś ich wysokość koreluje z treścią uprawnień, których sądowej ochrony domaga się strona.

Sąd Okręgowy uznał, iż twierdzenia o stanie majątkowym i rodzinnym powoda zawarte w oświadczeniu majątkowym uprawniały do zastosowania względem niego instytucji częściowego zwolnienia od kosztów sądowych w postaci zwolnienia od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 2.000 zł.

Sąd Apelacyjny w całości podziela niniejszą ocenę. Natomiast po stronie powoda brak jest okoliczności uzasadniających zwolnieniem go w całości z kosztów sądowych w sprawie. Powód uzyskuje stały dochód z wynagrodzenia za pracę, nie ma nikogo na utrzymaniu, a więc jest w stanie poczynić oszczędności we własnym utrzymaniu by przygotować się finansowo do zainicjowanego przez siebie procesu. Ponadto w toku postępowania likwidacyjnego powód otrzymał od pozwanego kwotę ponad 14.000 zł, którą spożytkował na zapłatę długu w spółdzielni, bieżące utrzymanie i drobne remonty.

W tej sytuacji przerzucanie całego ciężaru ponoszenia kosztów sądowych na Skarb Państwa, a więc de facto wszystkich współobywateli jest nieuzasadnione. Z tego też względu nie zachodzi naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w R. w dniu 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284), o której wspomniano w zażaleniu. W szeregu sprawach w tym m.in. w sprawie K. v. (...) Europejski Trybunał Praw Człowieka w decyzji z dnia 9 września 1998 r. (...) (LEX nr 41077) stwierdził, że prawo dostępu do sądu, chronione przez art. 6 ust. 1 Konwencji, może być przedmiotem ograniczenia w formie regulacji przez Państwo, które w tym zakresie posiada pewien margines uznaniowości.

Także w wyroku Trybunału z dnia 26 lipca 2005 r. wydanym w sprawie P. i (...) v. Polska nr (...) (LEX nr 154903) wskazano, że wymóg wnoszenia opłat sądowych w sądach cywilnych w związku z powództwami lub odwołaniami przedstawianymi do rozstrzygnięcia nie może być uznany jako ograniczenie prawa dostępu do sądu, które jest sprzeczne per se z art. 6 ust. 1 Konwencji.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.